

Fortidsminneforeningens engasjement i Nedre Fritzøegate 1-3

20.01.01- lørdag ettermiddag. Varamedlem til styret, Dyveke Bast, observerer byggearbeider i det hun kjører forbi eiendommen. Hun varsler Ragnar Kristensen og James Ronald Archer på møte på Hospitalet. Etter møtet drar vi tre for å se hva som foregår. Vi får låne lykter av familien Seim som bor i nr. 3. Vi observerer at det meste under tak er borte og ser at laftingen av gjenværende tømmer virker svært gammeldags. Vi er dypt sjokkert over situasjonen og skilles temmelig opprørte. Senere på kvelden ringer jeg Roar Tollnes og blir enige om at det kan synes som tidlig 1700-tall, kanskje eldre, oftere noe yngre.

Jeg ringer ved 21-tiden samme kveld til Bente Kronens kontor, hvor en DAK-tegner sitter og jobber. Han forteller villig vekk og diskuterer bevaring gjennom en times samtale. Han forteller at de har revet ut mye laft fra den vestre delen. det måtte fjernes fordi det ikke passet inn i planløsningen til arkitekten. En del av det var råttent. Jeg nevner 1650 og automatisk fredning. han blir lettere urolig og vil ikke si mer. Han mener nå at det er et entreprenørfirma som er ansvarlig for rivningen. Mener jeg bør snakke med Bente Kronen. Ringer Bente Kronen, men hun er ikke kommet hjem. Finner frem en del kildemateriale og begynner å skrive en foreløpig klage på saken. Fullføres mandag etter gjennomgang av saksmappen og innhenting av vedtakene i saken.

21.01.01 – søndag. Ringer henne neste morgen. Hun sier hun ikke vil snakke med meg. Gjentas kontant hver gang jeg prøver å smette inn et ord. Skal hun si noe må det være i nærvær av tiltakshaver. Jeg gir henne opp. Arbeider med saken utover dagen. Ringer seksjonsleder Anne Catrine Sverdrup i Fylkeskommunen privat. Hun undersøker umiddelbart og forsikrer at fylkeskommunen ikke har uttalt seg for rivning i denne saken. Hun sier klart at Fylkeskommunen ikke har fått saken. Kun som del av en større befarng. Man oppfatter saken som uavsluttet da kommunen aldri har oversendt noe skriftlig.

22.01.01 – mandag morgen. Vi drar ned i kommunen, servicekontoret. Vi har ringt og bedt om å få saksmappen. Vi får kun kopi av et par vedtak og beskjed om at saksbehandler jobbet med saken. Vi fikk en mappe med kun eldre materiale på andre bruksnumre. Vi fikk gitt beskjed til leder for servicekontoret som formidler til saksbehandler at vi kommer fra Fortidsminneforeningen og skal ha saksmappen eller blir det bråk. Vi får den endelig og kopierer det meste av innholdet. Foreløpig klage ferdiggjøres, mailes til Dyveke Bast i Oslo som skriver under for lederen og fakser til kommunen neste dag. Krav om stans i arbeidene. Vi er enige om at undertegnede ikke skal fronte saken da den da lett kan bindes til Yttersø-saken og få feil oppmerksomhet. Jeg ringer saksbehandler i kommunen og etterlyser om de har fått faksen. Maner bestemt til å dra og se på arbeidene og ta saken alvorlig for å lande på begge bena gjennom korrekt saksbehandling. Saksbehandler oppfatter dette som en trussel.

Resten av uken går med til gjennomgang av saken og kildematerialet. Klage skrives og leveres torsdag 23.01.01. Jeg ber Ragnar Ridder Nilsen sørge for at Langstrand Nyttige selskap tar bilder av situasjonen til bladet sitt. Helge Pedersen tar fotografier. Lørdag 25.01.01 befares eiendommen og jeg tar en del bilder som dokumenterer situasjonen. Vi arbeider nå med en anmeldelse som vedtas i styremøte i foreningen og leveres Larvik Politikammer fredag 31.01.01 av Dyveke Bast, og Bjørn Kvarenes. Parallelt informerer vi økokrim om situasjonen med kopi av skriftlig materiale og bilder. Kopi sendes også Riksantikvaren og Fylkeskommunen. Fylkeskommunen bekrefter nok en gang at man ikke har fått saken fra Larvik kommune. Fortidsminneforeningens hovedavdeling i Oslo legger saken ut på hjemmesidene på nettet. ØP og Aftenposten slår saken opp. Aftenposten på førstesiden.

25.01.01 Saksbehandler Wassend og Tomter befarer byggearbeidene og melder sjokkert om tilstanden. De vil kreve NIKU-undersøkelse av bygningsmassen og bekrefter at tømmeret virker svært alderdommelig. Brev med krav om stans faksen og sendes til Larvik kommune.

29.01.01 Larvik kommune vedtar at arbeidene kun skal stanses for deler av bygget som påvislig er eldre enn 1850. Det redegjøres ikke for hvem som skal avgjøre aldersspørsmålet. Men det ligger i kortene at det er tiltakshaver. Fylkeskommunen gis en frist for å foreta undersøkelser. Larvik kommune redegjør for nødvendigheten av rivningsarbeider uten egentlig å gi rivetillatelse, kun at arbeidene kan fortsette! Undertegnede beskyldes for å være "telefonterrorist". (i anførselstegn!)

01.02.01 NIKU befarer eiendommen og tar prøver av tømmeret for dendrokronologisk undersøkelse. Resultatet foreligger den 15.02.01 og sier at tømmeret er hugget vinteren 1705 – 1706.

10.02.01 ny befaring av eiendommen viser at rivningen fortsetter. Nå er alle vegger mot nord borte og kun veggen langs nedre Fritzøegate samt restene av tømmerkjernen står igjen. Fotograferes. Det ser ut som det er saget ytterligere i tømmerkjernen. Marianne Sørensen bes om å ta noen bilder.

James Ronald Archer opplyser at museets Tor Buaas har fortalt ham at dører fra det revne anlegget er overtatt av museet og lagret på verksområdet. Utover det er bygningen før rivning "slaktet" av private interessenter. Vi går ut fra at museet har fått de eldste og mest interessante dørene. De kan antagelig ikke fortelle noe sikkert om anlegget da de ikke lenger står i opprinnelig kontekst. Det undrer oss at man ikke har reagert på selve rivesaken. Gårdsrommene var av de mer pittoreske og særpregede i Larvik, flittig benyttet av guider og skoleklasser. Meget fine eksteriørdetaljer er borte for alltid. Det er vanskelig å finne fotodokumentasjon på eiendommen da folk ikke har for vane å fotografere på Treschows eiendommer. Riksantikvaren har en del fotos fra mellomkrigstiden. Ellers Treschow Fritzøe selv (ifølge Larviksmuseene).

Referat etter beste evne

Ragnar Kristensen
Styremedlem Vestfold avd. av Fortidsminneforeningen
Yttersø gård
3262 Larvik